GEMEENTE RIDDERKERK

Afdeling Sociaal Beleid Participatie en Onderwijs

Aan de gemeenteraad

7 november 2006
Gemeentestukken: 2006-59

Onderwerp: Verzelfstandiging en fusie openbaar basisonderwijs Ridderkerk

1. Voorstel
Op grond van de eerdere genomen besluiten en de onderstaande verdere uitwerking wordt u voorgesteld:

1. in te stemmen met de bestuurlijke schaalvergroting openbaar basisonderwijs in de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Zwijndrecht met ingang van 1 januari 2007 en het bevoegd gezag voor het openbaar basisonderwijs over te dragen aan het bestuur van de nog op te richten stichting met ingang van 1 januari 2007;
2. kennis te nemen van de samenvatting van het rapport Bestuurlijke fusie openbaar Primair Onderwijs (PO), Barendrecht, Ridderkerk en Zwijndrecht d.d. 16 oktober 2006 (bijlage 1, de samenvatting is bijgevoegd; het uitgebreide rapport ligt bij de ter visie liggende stukken);
3. de statuten opgenomen in paragraaf 2.2.3. van het onder punt 2 genoemde rapport (tevens bijlage 2) van deze stichting goed te keuren;
4. vast te stellen het convenant, inzake het toezicht door gemeenten, opgenomen in paragraaf 2.2.2. van het onder punt 2 genoemde rapport (tevens bijlage 3);
5. vast te stellen het risicoconvenant tussen de gemeente Ridderkerk en de stichting opgenomen in bijlage 8.12. van het onder punt 2 genoemde rapport (tevens bijlage 4);
6. te besluiten dat het juridisch eigendom van de schoolgebouwen op een nader te bepalen datum wordt overgedragen aan de stichting;
7. te benoemen als bestuursleden van de stichting:
   1. de heer mr. L.Th. van den Boomgaard als voorzitter;
   2. mevrouw mr. M. van der Nat als lid;
   3. de heer D.W.O.A. Schut als lid;
   4. de heer drs. J. van Esch als lid;
   5. de heer drs. N.G Lansbergen als lid;
   6. mevrouw C. van Dijl als lid;
   7. de heer drs. J. Th. G.P. Franx als lid.
9. de stichting een bruidsschat toe te kennen van € 415.438,- te voldoen in 5 jaarlijkse termijnen van € 83.087,60 met ingang van 2007. Vanaf 2012 wordt geen bruidsschat meer betaald;
10. de volgende bij de gemeente aanwezige voorzieningen over te dragen aan de stichting:

- meubilair	:	111.375 euro
- leerpakketten	:	306.727 euro
- ICT	:	251.891 euro
- gebouwonderhoud	:	187.099 euro
- algemene reserve	:	1.254.464 euro
Totaal	:	2.111.566 euro

    De totale waarde van de reserves / voorzieningen per 31-12-2005 komt overeen met het bovengenoemde bedrag en is vastgelegd in het aangehechte convenant tussen het gemeentebestuur van Ridderkerk en de Stichting.(bijlage 4)
11. een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage ten behoeve van de inzet van vakleerkrachten lichamelijke opvoeding, in 2007 groot € 196.811,-, te verstrekken;
12. het college van burgemeester en wethouders te machtigen alle handelingen te verrichten die noodzakelijk zijn in het kader van het oprichten van de stichting en het overdragen van het

bevoegd gezag van het openbaar primair onderwijs aan het bestuur van de stichting.

2. Aanleiding

De wens om tot bestuurlijke krachtenbundeling te komen heeft in 2003 geresulteerd in het onderzoeken van de mogelijkheid om bestuurlijk te fuseren met Barendrecht. Nadat is geconstateerd dat hiervoor de tijd nog niet rijp was, leek een fusie van de baan totdat bleek dat de gemeente Zwijndrecht daar wel geïnteresseerd in was. In de periode van de verkennende gesprekken tussen Zwijndrecht en Ridderkerk heeft de gemeente Barendrecht orde op zaken gesteld en zich alsnog gemeld om als volwaardige fusiepartner deel te nemen.

In de samenvatting van het eindrapport (bijlage1) staan de overwegingen en de meerwaarde van verzelfstandiging en fusie op een rij.

Op 7 februari 2006 hebben wij het besluit genomen tot onderzoeken van de consequenties van verzelfstandiging en bestuurlijke fusie van het openbaar basisonderwijs in de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Zwijndrecht. Ter uitvoering van dat besluit is begin 2006 een voorbereidingsgroep gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie gemeenten en de bestuurscommissie openbaar basisonderwijs Zwijndrecht (B.O.B.Z.). Zij hebben het projectplan, de preambule en de intentieverklaring opgesteld. De bevoegde gezagen hebben met de intentieverklaring ingestemd. Vanaf maart 2006 is het eigenlijk onderzoek opgestart onder leiding van de stuurgroep. Het onderzoek is begeleid door externe projectleiding vanuit VOS/ABB.

3. Aspecten

In dit voorstel gaan wij achtereenvolgend in op:
1. Projectorganisatie en proces afgelopen periode
2. Voorstel en procedure benoemen stichtingsbestuur
3. Personele gevolgen in het kader van de afstoting bestuurstaak openbaar basisonderwijs
4. Conclusies en aanbevelingen
5. Middelen

1. Projectorganisatie en proces afgelopen periode

Voor het proces is de volgende projectorganisatie opgesteld Op het niveau van de drie besturen en vijftien scholen zijn een stuurgroep, een projectgroep, enkele werkgroepen en een resonansgroep in het leven geroepen. De eerder genoemde voorbereidingsgroep, die is opgegaan in de projectgroep, heeft in de aanloop naar de onderzoeksfase veel voorbereidend werk verricht. Voor de samenstelling en de taken van de verschillende groepen verwijzen we naar de bijgevoegde samenvatting van het onderzoeksrapport (Bijlage 1).

De voorstellen, neergelegd in het rapport “Bestuurlijke fusie PO; Barendrecht Ridderkerk en Zwijndrecht” d.d. 16 oktober 2006, zijn ter besluitvorming aan de stuurgroep voorgelegd en de stuurgroep heeft deze overgenomen. Het volledige onderzoeksrapport ligt voor u ter inzage.

Alle betrokkenen zijn in de loop van het proces geïnformeerd via de voorzitters van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden of via de directeuren. Voorts zijn ouders en personeelsleden via nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van het proces. Met de vakleerkrachten lichamelijke opvoeding heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden.

Wij hebben de OR en de GMR het voorstel tot verzelfstandiging en bestuurlijke schaalvergroting om advies en de gevolgen voor instemming voorgelegd. OR en GMR hebben positief gereageerd. De brieven liggen bij de stukken ter inzage.

Er is een breed draagvlak bij alle betrokken partijen voor verzelfstandiging en schaalvergroting.

Organisatorische/juridische aspecten.
Aan de stichting worden alle bestuurlijke bevoegdheden overgedragen. Dit geschiedt op basis van de statuten van de stichting bij notariële akte. De statuten gaan hierbij en moeten door u worden goedgekeurd. (bijlage 2). Ook alle bezittingen, schulden en vorderingen gaan over naar de stichting. Voorgesteld wordt de grond en de gebouwen van de scholen niet gelijktijdig op de verzelfstandigingsdatum 1 januari 2007 aan het stichtingsbestuur over te dragen maar op een later moment, bij voorkeur 1 januari 2008. De overdracht van de gebouwen is een complex gebeuren en kan voor de datum van 1 januari 2007 niet geregeld worden. Wij tekenen hierbij aan dat het economisch claimrecht bij de gemeente blijft, gelijk aan de situatie bij het bijzonder basisonderwijs. Dat betekent concreet dat op het moment dat een basisschool het gebruik van een gebouw of terrein beëindigt het eigendom middels een akte om niet aan de gemeente wordt overgedragen.

Het feit dat de gebouwen niet gelijktijdig worden overgedragen vinden wij een onvoldoende zwaarwegend argument om de verzelfstandiging op te schorten. Tot de datum van overdracht gedragen zowel de stichting als de gemeente zich tot de gebouwen als ware de stichting eigenaar.

Niet alle taken van het openbaar basisonderwijs kunnen worden overgedragen. Dat vloeit voort uit de grondwettelijke taak aan de gemeente voor de zorg voor voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen. Zo blijft de gemeenteraad verantwoordelijk voor de instandhouding van scholen (de stichting mag dus bijvoorbeeld geen school opheffen). De benoeming van de bestuursleden, de vaststelling en wijziging van de statuten en de beoordeling van begroting en jaarrekening behoort tot de competenties van de raad. Ook moet het stichtingsbestuur jaarlijks aan de gemeenteraad verslag uitbrengen over de werkzaamheden. Tenslotte kan de gemeenteraad, in geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, zelf weer voorzien in het bestuur van de scholen en zonodig het ontbinden van de stichting. Het toezicht van uit de gemeenten is geregeld via een convenant dat u aantreft bij punt 2.2.2. van het eerdergenoemde rapport en dat door uw raad vastgesteld moet worden. (bijlage 3.) Een periodiek overleg van de wethouders onderwijs zal als coördinerend orgaan gaan fungeren.

Om de stichting geen risico te laten nemen voor zaken die in de periode onder het bevoegd gezag van de gemeente ontstaan zijn, is een convenant opgesteld tussen de gemeente Ridderkerk en de stichting. Het convenant is opgenomen in tevens bijlage 4. In dit convenant staan ook de over te dragen reserves / voorzieningen benoemd.

2. Voorstel benoeming bestuursleden

De raad benoemt de bestuursleden van de stichting. Het bestuur bestaat uit in totaal zeven leden. Gekozen is om te starten met een evenredige vertegenwoordiging uit de drie gemeenten, plus een voorzitter. Uit oogpunt van continuïteit en deskundigheid heeft de huidige voorzitter van de B.O.B.Z. zich bereid verklaard gedurende twee jaar het voorzitterschap op zich te nemen. Daarna treedt hij af.

Wij hebben de twee bestuursleden vanuit Ridderkerk persoonlijk benaderd op basis van de kwaliteiten op bestuurlijk vlak, affiniteit met openbaar onderwijs en inzicht in financiële aangelegenheden. Vanuit de gemeente Ridderkerk dragen wij voor mevrouw C. van Dijl en de heer drs. J. van Esch. Deze voordracht wordt ondersteund door de GMR.

Het resultaat is de volgende unanieme voordracht van zeven bestuursleden:

1. de heer mr. L.Th. van den Boomgaard als voorzitter;

2. mevrouw mr. M. van der Nat als lid;
3. de heer D.W.O.A. Schut als lid;
4. de heer drs. J. van Esch als lid;
5. de heer drs. N.G Lansbergen als lid;
6. mevrouw C. van Dijl als lid;
7. de heer drs. J. Th. G.P. Franx als lid.

3. Personele gevolgen in het kader van de afstoting bestuurstaak openbaar basisonderwijs

Het personeel, verbonden aan de openbare basisscholen in Ridderkerk wordt met ingang van de datum van overdracht in gelijke betrekkingen en onder dezelfde voorwaarden als vermeld in de akte van aanstelling, aangesteld door het stichtingsbestuur. Deze bepaling vloeit voort uit de Wet op het primair onderwijs en wordt vastgelegd bij notariële akte. De afvloeiingslijsten van het personeel van de huidige besturen zijn samengevoegd op basis van diensttijd tot één lijst. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraden hebben hiermee ingestemd.

De gemeente Ridderkerk heeft haar uitvoerende taken op het gebied van de personele en financiële administratie uitbesteed. De gemeente verricht nog enkele taken die verband houden met de rol van bevoegd gezag zoals het houden van vergaderingen met de GMR en op het gebied van beheren van de schoolgebouwen. Deze worden deels per fusiedatum en deels in 2007 ontvlochten.

Ook heeft de gemeente nog bemoeienis met de vakdocenten lichamelijke opvoeding. Zij worden bekostigd uit gemeentelijke middelen. Omdat ze bij het bevoegd gezag van het openbaar onderwijs zijn aangesteld, worden ze onder dezelfde voorwaarden als al het andere personeel aangesteld door het stichtingsbestuur. Over de inzet van de vakleerkrachten ten behoeve van het vak lichamelijke opvoeding in de scholen voor bijzonder onderwijs worden aparte afspraken gemaakt tussen de stichting, de vakdocenten en de scholen. De middelen om de inzet te bekostigen worden als jaarlijkse gemeentelijke bijdrage aan de stichting verstrekt.

4. Conclusies en aanbevelingen

Wij onderschrijven de voorstellen en aanbevelingen en de argumentatie van de stuurgroep zoals verwoord in de samenvatting van het rapport. Op basis van deze voorstellen is naar onze mening een stevig fundament gelegd voor kwalitatief sterk toegerust openbaar basisonderwijs in de drie betrokken gemeenten dat voldoet aan de eerder geformuleerde overwegingen voor bestuurlijke verzelfstandiging en schaalvergroting.

5. Middelen

De financiële consequenties betreffen het beschikbaar stellen van de bruidsschat en het overdragen van de bij de gemeente aanwezige reserves / voorzieningen.
Ook het budget dat gemoeid is met de vakdocenten LO zal worden overgedragen.
Afgeraamd wordt de inzet van de afdeling SPO op de uitvoerende taken.

4. Aanpak/Uitvoering

Aan de raad wordt een besluit gevraagd om het college van burgemeester en wethouders te machtigen om alle handelingen te verrichten die noodzakelijk zijn in het kader van het oprichten van de stichting en het overdragen van het bevoegd gezag van het openbaar basisonderwijs aan het bestuur van de stichting.

Aan de raad wordt aanbevolen alle lokale regelingen zoals omschreven in het hoofdstuk “Onderwijskundige voorzieningen” te handhaven. De stichting gaat het lokaal onderwijsbeleid

uitvoeren. Gemeente en stichting maken hierover afspraken parallel aan wat ook met het scholen in het bijzonder onderwijs gebeurt.

De stichting zal de lopende verplichtingen in het kader van de deelname aan het fietsplan en het pc-privéproject overnemen. Na het raadsbesluit is een administratieve afhandeling aan de orde.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

De stichting wordt een bruidsschat toegekend van € 415.438,- te voldoen in 5 jaarlijkse termijnen van € 83.087,60 met ingang van 2007. Vanaf 2012 wordt geen bruidsschat meer betaald.

De formatieruimte die gemoeid is met het uitvoeren van alle administratieve taken en taken op het gebied van het beheren van de schoolgebouwen is als bezuiniging verwerkt in de primitieve begroting 2007-2010.

De bij de gemeente aanwezige voorzieningen worden overgedragen aan de stichting. In de gemeentelijke jaarrekening zijn deze als volgt opgenomen:

- Vervanging olp	€ 558.616
- Verv. Aanp meubilair	€ 111.374
- Schilderwerk o.b.o.	€ 47.427
- Onderhoud binnenkant o.b.o.	€ 139.673
- Verzilvering form. bdg o.b.o.	€ 1.254.464
Totaal	€ 2.111.554

De totale waarde van de reserves / voorzieningen per 31-12-2005 komt overeen met het bovengenoemde bedrag en is vastgelegd in het aangehechte convenant tussen het gemeentebestuur van Ridderkerk en de Stichting.(bijlage 4)

Ten behoeve van de inzet van de vakleerkrachten lichamelijke opvoeding wordt een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage verstrekt. In 2007 bedraagt deze € 196.811,-. Dit bedrag is inclusief de inzet op de scholen voor bijzonder onderwijs.

Bij de eerste programmamonitor 2007 zullen de wijzigingen in de gemeentelijke begroting als gevolg van het besluit worden verwerkt.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Behandeld in commissie Samen leven
Behandeld in de raad d.d.14 december 2006
C.v.Rijswijk@ridderkerk.nl /548/Z